

L-ispiza tal-proċedimenti - Portugall

Din il-paġna tagħtik informazzjoni dwar l-ispejjeż ġudizzjarji fil-Portugall.

Qafas regolatorju li jirregola t-tariffi tal-professjonijiet ġuridiċi

1. Il-prokuraturi legali

Fil-Portugall, it-tariffi għall-prokuraturi legali (*solicitadores*), meta jaġixxu bħala aġenti tal-eżekuzzjoni (*agentes de execução*), huma regolati mill-ordni Ministerjali (*Portaria*) Nru 331-B/2009 tat-30 ta' Marzu (Artikoli 11–25).

2. Konsulenti ġuridiċi

Fil-Portugall, it-tariffi għall-konsulenti ġuridiċi (*consultores jurídicos*) mhumiex regolati.

3. Avukati

Fil-Portugall, it-tariffi għall-avukati (*advogados*) mhumiex regolati.

4. Uffiċjali tal-qorti

It-tariffi għall-atti tal-uffiċjali tal-qorti (*oficiais de justiça*) fi proċeduri ta' eżekuzzjoni huma regolati mill-Artikolu 9 u mit-Tabella II tar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti kif approvat mid-Dekret-Liġi (*Decreto-Lei*) Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar, u mill-Ordni Ministerjali Nru 331B/2009 tat-30 ta' Marzu (Artikoli 11 u 25).

5. Avukati li joffru l-ġhajjnuna legali

It-tariffi tal-avukati għas-servizzi li joffru fil-qafas tal-ġhajjnuna legali huma regolati mill-Ordni Ministerjali Nru 1386/2004 tal-10 ta' Novembru u l-Ordni Ministerjali Nru 10/2008 tat-3 ta' Jannar, kif emendat mill-Ordni Ministerjali Nru 210/2008 tad-29 ta' Frar.

Spejjeż fissi

Spejjeż fissi fi proċedimenti ċivili

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti ċivili

L-ispejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti ċivili huma stabbiliti fl-Artikoli 5-7 u t-Tabelli I u II mehmuża mar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti kif approvat mid-Dekret-Liġi Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar.

L-istadju fil-proċedimenti ċivili fejn l-ispejjeż fissi tal-partijiet iridu jifhallsu

Bħala regola ġenerali, id-drittijiet tal-qorti jifhallsu fil-bidu tal-proċedimenti u meta tiġi ffissata d-data tas-seduta l-qorti. Bħala regola ġenerali, l-esperti u l-uffiċjali tal-qorti jifhallsu qabel ma jieħdu sehem fil-proċedimenti.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kriminali

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kriminali

L-ispejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kriminali huma stabbiliti fl-Artikoli 8 u t-Tabella III mehmuża mar-Regolament dwar l-Ispejjeż tal-Proċedimenti kif approvat mid-Dekret-Liġi Nru 34/2008 tas-26 ta' Frar.

L-istadju fil-proċedimenti kriminali fejn l-ispejjeż fissi tal-partijiet iridu jithallsu

L-istadju fil-proċedimenti kriminali fejn l-ispejjeż fissi jridu jithallsu jiddependi fuq il-pożizzjoni tal-individwu fil-proċedimenti u l-irwol li beħsiebu/ha jkollu/ha. L-uniċi każijiet fejn id-drittijiet tal-qorti jithallsu malli ssir l-azzjoni huma l-preżentata ta' applikazzjoni għax-xogħol ta' assistent (*assistente*) tal-prosekutur pubbliku u l-ftuħ ta' investigazzjoni kriminali mill-assistent tal-prosekutur. Fil-każijiet l-oħra, jiġifieri l-kawzi li jinvolvu l-akkużat u sitwazzjonijiet oħra li jinvolvu assistent tal-prosekutur, id-drittijiet tal-qorti jithallsu fl-aħħar tal-istadju partikolari tal-proċedimenti kriminali (l-investigazzjoni, is-sentenza jew l-appell), skont is-sentenza tal-qorti.

Spejjeż fissi fi proċedimenti kostituzzjonali

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kostituzzjonali

L-ispejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjonali huma regolati mill-Artikoli 6-9 tad-Dekret-Liġi Nru 303/98 tas-7 ta' Ottubru, kif emendat mid-Dekret-Liġi Nru 91/2008 tat-2 ta' Ġunju.

L-istadju fil-proċedimenti kostituzzjonali

L-ispejjeż fissi ma hemmx għalfejn jithallsu qabel it-tmien tal-proċedimenti.

Informazzjoni li għandha tiġi pprovduta minn qabel mir-rappreżentanti legali

Drittijiet u obbligi tal-partijiet

Ir-rappreżentanti legali huma etikament u legalment obbligati li jipprovdu informazzjoni dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet, għalix għandhom għarfien tajjeb ferm tal-possibiltajiet ta' suċċess u tal-ispejjeż involuti.

Sorsi tal-ispejjeż

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Portugall?

Aktar informazzjoni dwar is-sistema ta' spejjeż ġuridici fil-Portugall tinsab fuq <https://igfij.mj.pt/custas/Paginas/default.aspx>

B'liema lingwi nista' nikseb informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Portugall?

L-informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fil-Portugall hija disponibbli biss bil-Portugiż.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar il-medjazzjoni?

Informazzjoni dwar il-medjazzjoni, b'mod partikolari dwar is-sistemi ta' medjazzjoni pubbliċi fl-oqsma ċivili, tal-familja, dwar il-liġi tax-xogħol u kriminali, tinsab fuq <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica/mediacao-anexos/formularios-para-pedidos/>

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar it-tul ta' żmien medju li jieħdu l-proċeduri differenti?

Informazzjoni dwar it-tul ta' żmien medju li tista' tieħu proċedura ġuridika tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Istatistika Ġuridika tal-Portugall - <http://www.dgpj.mj.pt/sections/estatisticas-da-justica>.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar l-ispiza medja aggregata għal proċedura partikolari?

Din l-informazzjoni mhix disponibbli u tingieb biss wara li jiġu kkonsultati id-diversi tabelli u faxex tad-drittijiet.

It-Taxxa fuq il-Valur Miżjud - kif inhi provduta din l-informazzjoni?

L-ispejjeż ġudizzjarji mhumiex suġġetti għall-VAT. Id-drittijiet li jithallsu lill-professjonisti huma suġġetti għall-VAT, imma l-informazzjoni dwar l-ispejjeż stabbilita mil-liġi ma tinkludix il-VAT.

Liema rati japplikaw?

Ma hemmx informazzjoni disponibbli dwar ir-rati tal-VAT applikabbli.

Għajnuna Legali

Il-livell limitu applikabbli għall-introjt fi proċedimenti ċivili

Il-formula għall-kalkolu tal-limitu tad-dhul għall-għajjnuna legali fil-kawzi kriminali hija disponibbli fl-Anness tal-Att (Lei) Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju, kif emendat mill-Att Nru 47/2007 tat-28 ta' Awwissu.

Il-livell limitu applikabbli għall-akkużati fi proċedimenti kriminali

Il-formula għall-kalkolu tal-limitu tad-dhul għall-għajjnuna legali fil-kawzi kriminali hija disponibbli fl-Anness tal-Att (Lei) Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju, kif emendat mill-Att Nru 47/2007 tat-28 ta' Awwissu.

Il-livell limitu applikabbli għall-vittmi fi proċedimenti kriminali

Ma hemmx livell limitu tal-introjt għall-għajjnuna legali għall-vittmi fir-rigward ta' proċedimenti kriminali.

Kundizzjonijiet oħrajn sabiex tingħata l-għajjnuna legali lill-vittmi

Hemm kundizzjonijiet oħra sabiex tingħata l-għajjnuna legali lill-vittmi Il-vittmi ma jhallsux tariffi legali meta jkunu rrapprezentati mill-Assoċjazzjoni għall-Appoġġ tal-Vittmi. [Associação de Apoio à Vítima].

Kundizzjonijiet oħrajn sabiex tingħata l-għajjnuna legali għall-akkużati

Hemm kundizzjonijiet oħra sabiex tingħata l-għajjnuna legali lill-akkużati. Dawn huma marbuta mas-sitwazzjoni ekonomika tal-akkużat u jiġu kkalkulati b'referenza għall-mudell ipprovdut skont l-Artikolu 39 tal-Att Nru 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004, kif emendat mill-Att Nru 47/2007 tat-28 ta' Awwissu.

Proċedimenti tal-qorti mingħajr spejjeż

Il-proċedimenti tal-qorti jistgħu jkunu mingħajr ħlas għal waħda mill-partijiet jew għat-tnejn li huma fuq il-bażi ta' eżenzjoni mill-ispejjeż ġudizzjarji jew l-għoti tal-għajjnuna legali.

Il-parti li titef meta għandha tħallas l-ispejjeż tal-parti li tirbaħ?

Bħala regola generali, il-parti r-rebbieħa hija intitolata għal rifużjoni tal-ispejjeż, li jridu jiġihallu mill-parti t-telliefa fil-proporzjon stabbilit mill-imħallef, skont is-sentenza finali. L-intitolament tal-parti r-rebbieħa għall-kumpens jiġihassar jekk il-parti t-telliefa tibbenefika mill-għajjnuna legali u tkun għalhekk eżenti milli tħallas kwalunkwe spejjeż ġudizzjarji.

Drittijiet tal-esperti

Normalment kull parti trid tħallas id-drittijiet tal-esperti. Jekk il-parti kellha l-għajjnuna legali, id-drittijiet tal-esperti jiġihallu mill-Istitut għall-Ġestjoni Finanzjarja u l-Infrastrutturi tas-Sistema Ġudizzjarja [Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça - IGFEJ].

Drittijiet tat-tradutturi u tal-interpreti

Normalment id-drittijiet tat-tradutturi u l-interpreti jridu jiġihallu mill-parti kkonċernata. Madankollu, jekk il-parti kellha l-għajjnuna legali, id-drittijiet tal-esperti jiġihallu mill-Istitut għall-Ġestjoni Finanzjarja u l-Infrastrutturi tas-Sistema Ġudizzjarja [Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça - IGFEJ].

Dokumenti importanti

[Ir-rapport tal-Portugall fuq l-Istudju dwar it-Trasparenza tal-Ispejjeż](#)

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 21/06/2019